

Az ismeretkör: **Kisebbségek**

Kredittartomány: 10 kredit

Tantárgyai:

- 1) Bevezetés a kisebbségszociológiába
- 2) Bevezetés a kisebbségi közösségek kulturális hagyományaiba
- 3) **Kisebbségi intézmények, diszkrimináció, jogvédelem**

Tantárgy neve: Kisebbségi intézmények, diszkrimináció, jogvédelem SZP szak Neptunkód: SZPANB1035, SZPALB1035	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 75% elmélet, 25 % gyakorlat.	
A tanóra típusa: ea.+gy. és óraszám: nappali tagozaton 2 óra előadás + 1 óra gyakorlat/hét levelező tagozaton 10 óra előadás + 5 óra gyakorlat az adott félévben.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: -	
A tantárgy tantervi helye : 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: NKOZOS1024 Jogi és igazgatási alapismeretek	

Tantárgyleírás:

A legfontosabb fogalmak tisztázása: előítélet, szegregáció, diszkrimináció, jogvédelem. A kisebbségek jogairól rendelkező jogszabályok. A szegregáció típusai. Az iskolai szegregáció és integrációs intézkedések. A lakóhelyi szegregáció. A diszkrimináció okai, típusai, szociológiai és pszichológiai háttere. Elhíresült esetek. A legjelentősebb szociológiai vizsgálatok a szegregációt és diszkriminációt illetően. A jogvédőhálózat működése és eredményessége Magyarországon. Diszkrimináció a foglalkoztatásban. Az európai roma program. Az integrációs programok Magyarországon. A roma intézményesülés története. A roma oktatási intézmények. A roma kulturális intézmények. Az romákat kutató intézetek. Az Európai Unió romákkal foglalkozó testületei. Az előítélet kezelésének pedagógiai lehetőségei.

Játék a fogalmakkal. Esetek elemzése. Esélyegyenlőségi program. Pályázat készítése egy előítélet csökkentő előadássorozathoz. Az európai roma program elemzése. Felzárkóztató program készítése egy iskolában. Resztoratív technikák.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

Fábián Zoltán – Sík Endre (1996): *Előítéletesség és tekintélyelvűség*. Társadalmi Riport

Székely Mária – Örkény Antal – Csepeli György: *Romakép a mai magyar társadalomban*.

www.csepeli.hu

A 2003. évi 125. tv az Esélyegyenlőségi tv.

Babusik Ferenc (2008): *A romák foglalkoztatási diszkriminációja a munkaerőpiacon*. Delphoi Consulting

Fehér Füzetek

Nemzeti és Etnikai Jogvédő Iroda kiadványai

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.

- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a

veszélyeztető tényezőket.

- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.

b) képességei

Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.

A hallgatók ismerjék meg a hazai cigánysággal szembeni előítéletek okait, a legjelentősebb szociológiai vizsgálatokat. A kapott ismeretek alapján legyenek képesek kezelni a saját szakmájuk gyakorlása során tapasztalt előítéleteket.

- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenciós és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.
- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.

- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projekttalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviselet a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

Tantárgy felelőse: Báder Iván – főiskolai tanársegéd

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -